

POSTANOWIENIE

16 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 16 lipca 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku B. K.

z udziałem M. K.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej M. K.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Słupsku

z 29 listopada 2022 r., IV Ca 385/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. stwierdza, że każdy z uczestników postępowania kasacyjnego ponosi koszty tego postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

1. Postanowieniem z 29 listopada 2022 r., Sąd Okręgowy w Słupsku, w sprawie z wniosku B. K. z udziałem uczestnika M. K., o podział majątku wspólnego, na skutek apelacji uczestnika postępowania od postanowienia Sądu Rejonowego w Słupsku z 22 kwietnia 2022 r., oddalił apelację (pkt I) i orzekł o kosztach postępowania (pkt II).

2. Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiódł uczestnik, zaskarżając postanowienie w części, tj. w zakresie całości punktu I.

3. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

4. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

5. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy

wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

6. Skarga kasacyjna uczestnika nie zawiera argumentów dostatecznych dla uznania, że skarżący skutecznie wykazał, iż w sprawie zachodzi powołana przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

7. Złożenie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej jej zasadności oznacza, zgodnie z poglądem utrwalonym w judykaturze, że skarżący musi przedstawić dokładny wywód, na czym – jego zdaniem – polega oczywista zasadność skargi w danej sprawie z przytoczeniem przepisów, których naruszenie ją spowodowało oraz argumentację wskazującą na to, dlaczego opisane naruszenie doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej, w trybie z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 i przywołane tam orzecznictwo). Skarżący, przedstawiając – jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” – powinien zatem wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (zob. postanowienia SN: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20).

8. W przedmiotowej sprawie nie została spełniona przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Argumentacja podnoszona w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadza się jedynie do polemiki z zaskarżonym orzeczeniem (dotyczy to zwłaszcza tych wywodów, które odnoszą się do opisywanych naruszeń przepisów proceduralnych). Uczestnik, mimo powoływania wielu przepisów, nie wykazał by przy wydaniu przedmiotowego orzeczenia popełniono uchybienia w zakresie stosowania prawa. Analiza stanu

faktycznego i dokonanej oceny materiału dowodowego (którą Sąd Najwyższy jest przecież związany) prowadzi do wniosku, iż uczestnik przedstawia własną, ale oczywiście odmienną, ocenę tych dowodów. Ponadto uczestnik postępowania nie zgadza się z argumentacją Sądu drugiej instancji w przedmiocie rozłożenia ciężaru dowodu oraz inicjatywy dowodowej w postępowaniu nieprocesowym.

Uczestnik nie wykazał, iż w wyniku opisywanych w skardze naruszeń prawa, zapadło w Sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. Dotyczy to zwłaszcza wywodów związanych z art. 207 k.c. i 415 k.c. Należy zwrócić uwagę, iż okoliczności podnoszone w skardze kasacyjnej, do których miały znaleźć zastosowanie wymienione wyżej przepisy, nie przystają do ustalonego stanu faktycznego (Sąd drugiej instancji podzielił przecież ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji). Nie miała zatem znaczenia w przedmiotowej sprawie motywacja wnioskodawczyni prowadząca do opuszczenia w 2014 roku domu w U. oraz sposób w jaki się to odbyło. Ustalenia faktyczne sprowadzają się bowiem do tego, że wnioskodawczyni opuściła dom i od tego czasu nie ponosiła wydatków związanych z eksploatacją nieruchomości. Identyczna sytuacja odnosi się do okoliczności związanych z podziałem środków zgromadzonych na lokacie. Ustalenia faktyczne w powiązaniu z oceną dowodów dokonaną przez Sądy, prowadzą do wniosku, iż art. 415 k.c. został prawidłowo zastosowany w niniejszej sprawie.

9. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

10. Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

[SOP]

[ms]

